

## Korte mededeeling omtrent eenige op Schiermonnikoog waargenomen Coleoptera.

Het is mijn bedoeling in deze lijst te publiceeren, wat er tot nu toe van Schiermonnikoog bekend is. Behalve door mijn eigen vangsten zijn mij kevers van Schiermonnikoog bekend geworden uit de collectie van der Hoop, gedateerd 16-7-1901; uit een publicatie van Ritzema Bos, in de maanden Juli-Augustus (Tijdschrift voor Entomologie 16, 1873, pag. 248 e.v.), en verder nog 5 exemplaren, waarvan één van Dr. Mac Gillavry, en 4 uit de vindplaatslijst van Dr. Ed. Everts. Zelf heb ik op Schiermonnikoog verzameld van 27—30 Juli 1936. Van dit eiland zijn nu bekend 81 soorten, en 18 vormen, aberraties en variëteiten, waarvan 27 soorten en 3 aberraties reeds bekend waren.

Hier volgen nog enkele gebruikte afkortingen.

v. d. H. = coll. van der Hoop. Zoöl. Museum Amsterdam.

Ritz. Bos = publicatie van Ritzema Bos.

E. = door mij gevangen ex., alleen dan vermeld, als de dieren reeds bekend waren.

Volgorde en nummers volgens de naamlijst 1925 van Dr. Ed. Everts. Tenslotte wil ik hierbij den heer P. v. d. Wiel bedanken voor het nazien der door mij gevangen dieren.

3. *Cicindela maritima* Latr. Mac Gillavry (1 ex.)  
25 Mei 1922, midden in de duinen. E.  
*C. maritima* Latr. a. *virescens* Everts. Hiervan ving ik één ex. op de laatste duinenrij.
45. *Elaphrus riparius* L.
50. *Dyschirius thoracicus* Rossi. v. d. H. en E.  
*D. thoracicus* Rossi a. *niger* Ahr. E.
51. *D. obscurus* Gyll.
52. *D. impunctipennis* Daws.
53. *D. chalceus* Er.
58. *D. salinus* Schaum. v. d. H. en E.
99. *Bembidium andreae* F. var *femoratum* Strm.
104. *B. minimum* F.
105. *B. normannum* Dej.
124. *Ocys quinquestriatus* Gyll.
136. *Trechus quadristriatus* Schrnk.
141. *Pogonus chalceus* Mrsh.
143. *Calathus fuscipes* Goeze. v. d. H.  
*C. fuscipes* Goeze a. *flavipes* Payk. E.
144. *C. erratus* Sahlbg.
147. *C. mollis* Mrsh.
148. *C. melanocephalus* L. v. d. H. en E.
284. *Dichirotrichus pubescens* Payk. E. en Everts NN  
1887: Ritsema, 8.
326. *Metabletus foveatus* Fourcr.

406. *Hydroporus obscurus* Strm. v. d. H.  
 412. *H. pubescens* Gyll. v. d. H.  
 435. *Agabus nebulosus* Forst. v. d. H.  
 450. *Rhantus notatus* F. v. d. H.  
 460. *Acilius sulcatus* L. v. d. H.  
 476. *Gyrinus natator* L.  
 502. *Aleochara curtula* Goeze.  
 506. *A. morion* Grav.  
 525. *A. bilineata* Gyll.
- De Atheta's zijn mede gedetermineerd door den heer Wüsthoff te Keulen, waarvoor hier mijn hartelijken dank. Met een determinatie van *A. complana* Mannh. is de heer van der Wiel het niet eens, zoodat ik deze soort niet voor Schiermonnikoog opgeef.
647. *Atheta angusticollis* Thoms.  
 659bis. *A. harwoodi* Will.  
 709. *A. atramentaria* Gyll.  
 712. *A. laevana* Muls. et Rey. Vindplaatslijst Everts.  
 811. *Conosoma pedicularium* Grav. a. *lividum* Er.  
 822. *Tachyporus hypnorum* F.  
 825. *T. nitidulus* F.  
 931. *Cafius xantholoma* Grav. v. d. H. en E.  
 936. *Philonthus aeneus* Rossi.  
 963bis. *Ph. rectangulus* Sharp.  
 966. *Ph. cruentatus* Gmel.  
 982bis. *Ph. pennatus* Sharp. (♂).
1074. *Stenus junco* F. v. d. H.  
 1147. *Bledius arenarius* Payk. v. d. H.  
*B. arenarius* Payk. a. *subniger* O. Schnied. E. In groot aantal op het noorderstrand, de nominaatvorm werd door mij niet aangetroffen.
1169. *Oxytelus rugosus* F.  
 1389. *Thanatophilus rugosus* L.  
 1390. *Th. sinuatus* F.  
 1546. *Saprinus semistriatus* Scriba.  
 1553. *S. metallicus* Herbst v. d. H.  
 1554. *S. rugifrons* Payk.  
 1576. *Psammobius sulcicollis* Ill.  
 1582. *Aphodius fossor* L.  
 1583. *A. haemorrhoidalis* L.  
 1585. *A. foetens* F.  
 1591. *A. nitidulus* F.  
 1622. *Aegialia arenaria* F. (Ritz. Bos, Juli-Aug. pag. 250).  
 1631. *Geotrupes vernalis* L. (Ritz. Bos, Juli-Aug. pag. 250).  
*G. vernalis* L. a. *insularis* O. Scheid. E.  
 1647. *Anomala aenea* De Geer. v. d. H.  
*A. aenea* de Geer, a. *frischi* F. (Ritz. Bos, Juli-Aug. pag. 250).  
 1648. *Phyllopertha horticola* L.

1695. *Ochtebius marinus* Payk. v. d. H. en vindplaatslijst Everts.
- 1695bis. *O. viridis* Peyron forma *fallaciosus* Ganglb. Vindplaatslijst Everts.
1744. *Sphaeridium scarabaeoides* L.
1748. *Cercyon litoralis* L. v. d. H.
1752. *C. impressus* Sturm a. *melanocephaloides* Kuw.
1757. *C. lateralis* Mrsh.
1759. *C. pygmaeus* Ill. a. *merdarius* Strm.  
*C. pygmaeus* Ill. a. *conspurcatus* Strm.
1761. *C. quisquilius* L.
1767. *Megasternum boletophagum* Mrsh.
1954. *Atomaria linearis* Steph.
1999. *Olibrus pygmaeus* Sturm. v. d. H.
2018. *Enicmus transversus* Oliv.
2039. *Corticarina gibbosa* Herbst.
2041. *C. fuscula* Gyll. a. *trifoveolata* Redtb.
2136. *Coccinella 7-punctata* L. v. d. H. en E.
2139. *C. 11-punctata* L. (Ritz. Bos, Juli-Aug. pag. 251) en E.  
*C. 11-punctata* L. a. *9-punctata* L. E.
2143. *C. 10-punctata* L. a. *scribae* Weise.
2146. *Anatis ocellata* L.  
*A. ocellata* L. a. *liberta* Mad.
2229. *Heterocerus flexuosus* Steph. Onder wieren.
2237. *H. maritimus* Guér.
2295. *Adrastus pallens* F.
2467. *Anobium striatus* Oliv.
2544. *Cteniopus flavus* Scop. v. d. H. en E. (1 ♀).
2778. *Cryptocephalus fulvus* Goeze. v. d. H.
2807. *Chrysomela haemoptera* L.
2974. *Psylliodes chrysocephala* L.
3003. *Cassida nobilis* L. Onder wieren.
3039. *Otiorrhynchus ligneus* Ol. v. *friseus* O. Scheid. 2 ex. onder wieren.
3087. *Philopeton plagiatum* Schall. v. d. H.  
*P. plagiatum* Schall. a. *parapleurum* Mrsh. E.
3100. *Sitona flavescens* Mrsh.
3219. *Ceutorrhynchidius troglodytes* F.
3403. *Mecinus collaris* Germ. Gekweekt uit gallen van *Plantago maritima*; gallen in groot aantal.

Amsterdam, April 1937.

A. M. J. EVERS.

### Hoe overwintert *Vespa crabro* L. ?

In den loop van den zomer 1936 ontvingen we van het Laboratorium voor Mycologie en Aardappelonderzoek te Wageningen bericht, dat zich aldaar een nest van *Vespa*